

DenizBank Başekonomisti Dr. Saruhan Özel DenizBank dostlarıyla bu kez Denizli’de buluştu...

‘Ekonomi doğru yolda, ama riskler de artıyor’

Global ekonomik gelişmeler ve bu gelişmelerin Türkiye ekonomisine olan etkileri konusundaki değerlendirmelerini yatırımcılarla paylaşan Dr. Özel, yeni dönemde risksiz reel getirilerin azalacağını, yatırımcıların çok daha bilinçli ve dikkatli hareket etmeleri gerektiğini söyledi.

DenizBank, müşteri ilişkilerine verdiği önem doğrultusunda Türkiye’nin çeşitli bölgelerinde düzenlediği yatırımcılara yönelik sohbet toplantılarına bir yenisini ekledi. DenizBank Başekonomisti Dr. Saruhan Özel Denizli’de yatırımcılarla buluştu. Denizli Esnaf Kefalet Sarayı Konferans Salonu’nda toplantıya, ilin önde gelen iş adamlarının yanı sıra DenizBank Denizli şubesinin müşterileri davet edildi.

Dr. Özel, dünyadaki ve Türkiye’deki son ekonomik gelişmeleri değerlendirdiği konuşmasının ilk bölümünde, mevcut durumu özetleyerek kısa ve orta vadeli öngörü ve beklentilerine yer verdi. 2001 yılından itibaren teknoloji balonunun patladığı ABD ile Türkiye ve Arjantin gibi gelişmekte olan ülkelerde yaşanan krizler sonrasında baş gösteren global resesyon ve deflasyon rüzgarlarına karşı tedbir olarak merkez bankalarının ve ekonomi yönetimlerinin para ve bütçe politikaları üzerinden faizleri indirerek ve vergileri düşürüp harcamaları arttırarak piyasalara likidite pompaladığını hatırlatan Dr. Özel, son 3 yılın bu stratejiler sayesinde olumlu gelişmelerle geçtiğine dikkat çekti.

Dr. Özel, bu ucuz maliyetli ve artan miktardaki likiditenin kısmen finansal piyasalar üzerinden yüksek getirili enstrümanlara, kısmen de üretim amaçlı kredilere gittiğini belirterek üretim tarafında Çin ve tüketim tarafında ABD merkezli olmak üzere global büyümenin bu likidite sayesinde hızlandığını ve düşen faiz ortamında da Türkiye benzeri yüksek getiri imkanları sunan ve aynı zamanda da bu global büyümeden yararlanan gelişmekte olan ülkelerin, finansal piyasalarına ciddi bir sermaye akışı sağlandığını söyledi.

Türkiye ekonomisinin de bu global düzeydeki olumlu ortamdan fazlasıyla yararlandığını belirten Dr. Özel, bu ortam sayesinde enflasyonun düşebildiğini ve hızlı bir büyüme dinamiği yakalanabildiğini belirtti. Bunun yanı sıra, mevcut hükümetin tek

parti istikrarını çok iyi kullanarak, ekonominin önemli organları arasında başarılı bir koordinasyon gerçekleştirdiğini ve bunun da ekonomide bir güven ortamı yaratarak global ortamın iyileştirdiği beklentilere önemli katkı yaptığını kaydetti. Dr. Özel, bütçe performansının da bu güvende önemli payı bulunduğunu vurguladı.

Dr. Saruhan Özel, konuşmasının ikinci bölümünde 2005 yılına yönelik beklentilerine yer verdi. Son 3 yılın olumlu gelişmelerinin ciddi global dengesizlikler de yarattığını belirten Dr. Özel, ABD ekonomisinin üçüz açıkları, petrol ve enerji fiyatlarındaki hızlı yükseliş ve Çin’de giderek endişe verici hale gelen hızlı büyüme şeklinde ortaya çıkan bu dengesizliklerin olası çözümleri arasında, Çin başta olmak üzere Asya ülkelerinin paralarını Dolar’a karşı revalüe etmeleri ya da faizleri yükseltmeleri, bütçe politikalarını sıkılaştırılarak tüketime dizginlenmesi, petrol ve diğer enerji üretimlerinin arttırılması, Dolar’ın Euro’ya karşı çok daha fazla değer kaybetmesi gibi gelişmelerin sayılabileceğini, ancak ilgili ülkelerin ve birimlerin bu çözümlerin hiç birine yanaşmayarak çözümü yine merkez bankalarına bıraktıklarını söyledi.

Bu durumda, global faizlerin kaçınılmaz olarak yükseleceğini vurgulayan Dr. Özel, bunun global likiditeyi azaltacağını ve daha pahalı hale getireceğini, Dolar’ın Euro’ya karşı biraz daha değer kaybedebileceğini, global büyümenin mevcut % 5 civarındaki hızından % 3.5’lara gerileyeceğini ve gelişmekte olan ülkelere olan ilginin azalacağını ifade etti. Türkiye’nin de kaçınılmaz olarak bu gelişmelerden olumsuz etkileneceğini belirten Dr. Özel, şu görüşlere yer verdi:

“Türkiye’nin artan cari açığı bu global gelişmelere uygun değil. AB müzakereleri bir süre daha kısa vadeli olmak üzere fonlama sağlar ama giderek daha pahalı gelecek. Kısmen kur hareketinden, kısmen de bugün hükümetin daha da sıkılaştırdığını gördüğümüz bütçe ve para politikalarından destekle ekonomi soğuyacak. Enflasyon hedefinin 2005’te zorlanacağını ve bunun Merkez Bankası’nı çok daha tutucu davranmaya yönelteceğini düşünüyorum.”

Dr. Özel, ayrıca Avrupa Birliği müzakerelerinin çok önemli bir adım olduğunu, ancak konunun öneminden çok öte abartıldığını, ümit edilen bir çok faydanın ancak uzun vadede ortaya çıkabileceğini, kısa vadedeki çalkantılara ise çözüm olmayacağını vurguladı.

Toplantının son bölümde katılımcıların sorularını cevaplayan Dr. Saruhan Özel, yeni dönemde risksiz reel getirilerin düşeceğini, enstrümanların çok çeşitleneceğini, yatırımcıların yatırımlarını yönlendirirken muhakkak ekonomiyi iyi takip eden finans profesyonellerinden yardım almaları gereken bir döneme girildiğinin unutulmamasını tavsiye etti.
